

du

du

Lotte Isager

FORLAGET
VANDKUNSTEN

Gå hen til brønden

(Rumi)

Fremsynet fornuft – jeg har prøvet det.

Fra nu af vil jeg gøre mig afsindig!

(Rumi)

Himmelstumper

Det kan sagtens tænkes, at du en dag kommer til at ligge i luften med et andet menneske, og I flyver sammen, ordløse, sporløse, mellem himmel og jord, I daller gennem luften med blafrende hud, holder fast ved hinanden, og du mærker dette ubegribelige element overalt på din krop, usynligt, allestedsnærværende, mens luften omfavner jer, ligesom du har set vandet omfavne fiskene i floden, ligesom ilden omfavner træet, den brænder, og jorden de døde.

Det kan sagtens tænkes, at I vil undslippe vaner og lærdoms tyngdekraft og holde jer i luften, og at han på et tidspunkt er parat til at komme ind i dig, bagfra, sådan som du bad ham om, så dit akavede ben ikke er i vejen. Han holder dig om livet, du kan mærke de bløde hår på hans underarm hen over din mave. Hans anden arm rækker op imellem dine bryster, og hånden runder sig om din skulder. Du er indkapslet i hans kærtegn; det hele griber om sig, han føler sig frem, du føler dig frem, I finder ind i hinanden, hans arme holder jer sammen.

Dine arme er bredt ud som vinger. Nu flyver I ned gennem en sky, jeres åndedræt er faldet i rytme, han vibrerer som en tone i dig, hans læber kysser din nak-

ke, og nu flytter han hovedet og lægger hagen på din skulder.

I kan se byen.

I svæver.

Du mærker varmen fra hans krop. I ser byen ovenfra. Floden, der løber som en kulsort stribe gennem den nattemørke by, neonreklamerne, gadelampernes prikker og streger gennem byen, omridset af forstæderne. Og nu tilmed denne intense tone, denne summen af kærtegn i din hud. I er ude af jer selv, ét med luften, gisper om kap med det sus, der fløjter om jeres kroppe, mens I cirkler over byen med en helt fantastisk fart. Han glider sorgløst ind og ud af dig, I er fælles om bevægelsen, ude over jer selv, I er i hinanden. Og nu stiger solen op i øst og spreder sit guld, I svæver i stråleglansen fra himlens port, to lysende forgyldte bare mennesker, på vej.

Og pludselig er alle bygningerne der så. Du kan skimte minareterne, der peger op imod jer. Du kan se Sultanens Palads, lige dér bag Sultanens Plads, du kan ane konturerne af broerne over floden. Det er alt sammen her, lige under dit ben. Du stirrer på det hele, på byen og på dit ben, og med ét står det klart for dig, at I vil falde til jorden. Byen nærmer sig hurtigere og hurtigere, og din krop bliver iskold af ræd-

sel. Det er forkert, det her. Det går galt. Du må have din elskede, din elsker, ud af kroppen, du må prøve at bremse op, før det går for vidt. Og nu bebrejder du dig selv, at du ikke forudså det, før I greb hinandens arme og gik i luften.

Hvorfor så du det ikke, når det vitterlig er det mest oplagte af alting, at I vil falde til jorden? Hvordan kunne du tro, at det ville gå godt med jer to?

– Undskyld, mumler du og er pludselig genert over for ham, undskyld, det går ikke. Det går galt. Vi bliver smadret af det her!

– Shh, hvisker hans stemme i dit øre.

– Det er min skyld, siger du, jeg skulle aldrig have bedt dig om det her. Det er en sindssyg drøm at ville ligge i luften.

– Shh, det er ingen sindssyg drøm.

– Jeg er bange, siger du, luften skræmmer mig. Der er ingenting at holde fast i.

– Jeg holder fast i dig, hvisker han. Du må ikke gå fra mig.

Dit hjerte er på vej op i livet. Du fornemmer hans ånde på din hud, og herefter forstår du ikke længere, hvad der sker. Du ser ned over byen, og det forekommer dig, at den er som et stort, rundt hul med en ørken udenom, og dette hul skyder op imod jer med

en afsindig fart. Så mærker du, at han rykker tættere på dig, selvom du ikke troede, det var muligt. Hans kræfter og varme og luftens tryk på din hud sender et sug igennem din krop.

— Vi falder, hvisker du og lukker øjnene.

Så hører du ham sige ord, som du aldrig har hørt nogen sige før.

— Se! Se brønden! Du må aldrig slippe mig igen!

— Nej, siger du. Jeg kan ikke leve uden dig.

Han holder dig ind til sin krop, mens al luft bliver trukket ud af jer. Så glider I ind i stilheden, og det er det sidste, du husker af elementernes blanding den morgen.

Tilbage står kun spørgsmålet, om I vil blive grebet.

Hemmelighed og bøn

Du er ikke den samme, som du var lige før.

Du er en anden. Din historie er gået forud, og det er ikke usædvanligt. For i den by, hvor I bor, er der altid noget, der var der på forhånd. Der er en passage i basaren, som kunne have ændret dit liv, hvis du var gået igennem den en bestemt formiddag for længe siden.

Men du valgte en anden rute.

Det tænker du nogle gange på, når du mærker trangten til at forstå dit eget liv. Og sådan er det for så mange af byens indbyggere. Folk går rundt med fornemmelser om steder, de aldrig så, butikker, skræddere, situationer, hvor de undlod at handle, stoffer, de ikke prøvede på deres egen krop. Ingen ved det med sikkerhed, men de fleste mærker en sammenhæng mellem deres liv og den mangfoldighed af hændelser, som aldrig blev til noget. Mange har svært ved at forlige sig med tanken om, at hvert eneste skridt de tager, når de krydser torvet eller puffer sig frem gennem basaren, kan hænge sammen med noget, der er gået forud – selv det, der aldrig blev til noget. Det kan godt gøre indbyggerne sørgmodige, at deres handlinger på den måde er indvævet i selve byens form og væsen.

Og sjældent er du blevet mindet om det på samme måde som nu. Aldrig har du oplevet et nu så skarpt skåret ud mellem en hemmelighed, der tilhørte dig indtil for et øjeblik siden, og en bøn, hvis smag af evighed allerede løber svimlende igennem dit svælg.

Den hemmelighed, du bragte med dig fra dit hjemland, er din tekniske snilde.

Og de har aldrig tænkt over det, din mand og jeres søn – hvorfor det aldrig er jeres elektriske apparater, der bryder sammen og skal til reparation. Du har omvendt aldrig fortalt dem, at du bare ordner det selv. Men nu ved de det, og synet af lede i deres ansigter fortæller dig, at luften er kommet imellem jer.

Alt sammen, fordi du for én gangs skyld var uopmærksom.

Han klagede over, at videoen på hans værelse var i stykker, så du gik derind, og det var nemt nok at finde fejlen. Nu virker maskinen igen, og du står inde på hans værelse med værktøjet og remotekontrollen i hånden. Du er ikke klar over, hvor længe der er gået, siden du tog en af videokassetterne fra bunken i din søns reol og satte den i apparatet. Du gjorde det for at sikre dig, at alting var, som det skulle være. Og rent teknisk var der ingen problemer, men du hørte bare

ikke, at nøglen blev sat i døren til jeres lejlighed. Du var faldet i staver over billederne på videobåndet.

Billederne kører stadigvæk. Lige før så du to nøgne kvinder vride sig som delikate killinger på et solbeskinnet silkelagen. Der er tale om kvinder med blå øjne og langt lyst hår og bryster, der peger ud af skærmen som strutfriske signaler. Deres taljer er smalle og hofterne glatmurte med en glinsende olie. Du så, da de på skift lagde sig på alle fire og smurte hinandens hofter og lår ind i olien, og bagefter så du hofterne svaje rutineret i luften, frem og tilbage, op og ned, ligesom bilens vinduesviskere, tænkte du og undrede dig over, hvor du fik den tanke fra. For det var helt sikkert ikke meningen, at du skulle tænke på vinduesviskere.

Nu ser du på et nærbillede af kvindernes små runde numser. Og nu ser du deres ansigter igen, helt tæt på. De kysser luften foran sig, som om luften gejler dem helt op, nej, nu forstår du det, de kysser og kalder på nogen, det er sikkert en mand, ja, nu kommer han ind i billedet, en ung mand med erigeret lem og samme hudfarve som jeres. Og pludselig står de lige bag dig, din mand og jeres søn, på dørtærsklen ind til hans værelse. De siger ikke en eneste lyd.

Men du ved det.

Fuldkommen vågen er din hjerne nu. Og du kan ikke vende dig om, du kan ikke sige noget, du holder krampagtigt om remoten og mærker luften slå ned imellem jer som et isnende sterilt åndedrag, der fryser dig langt bort.

Du ved det.

De ser ikke andet end det bedrag, som synet af dine evner har afsløret. Du behøver ikke at vende dig om for at se de mandelformede skygger i din mands øjenhuler. Din hjerne blæser en afsindig billedstorm igennem dig af det, der var engang – din unge mand, hans smukke gyldenbrune kindben, forhåbningerne i hans øjne, lyset der var, før skyggerne kom. Du ser jeres søn, spæd, kravlende, de første skridt, de første ord, den hvide cykel. Din mand skriver digte om drengen og om Gud. Aviserne og det øvrige præsteskab roser ham. Så kommer krigen, de strenge måneder mens fremmede fly kaster bomber ned over jeres by, indtil sultanens tropper overvinder dem; du læser din mands alvorlige digte, du ser hans brors bryllup, den dag som alle mennesker i byen stadig husker, din mands forbitrelse bagefter.

Billederne fortæller historien i rasende fart. Din mand skriver ikke længere om drengen og Gud. Han er, som han er nu. En skygge, indgraveret i sit eget an-

sigt, fra de buskede bryn ned over grånende, ru kinder og de drømmeløse læber.

Gad vide, om du er den eneste, der ser det?

Billederne af din dreng stormer videre. I leger, går til parken, hans lille solide næve søger stadig ind i din, når I går. Du gynger ham højt, så han kan smage skyernes hvide skum. Du finder ham, når han har skjult sig. Hold da op, hvor bliver du overrasket, når han er dér mellem de pæne blomster i parken, igen og igen, de samme gemmesteder, du ser ham slet ikke, og tænk, så er han alligevel dér, bag lindetræets tykke stamme. Dé, på jordede knæ i staudebedet bag vortemælkens matte blade og de små ægformede gule blomster. Nej, dér, skjult mellem de uægte hvide jasminer. Eller lige dér, under bænken hvor du sidder og tæller til tyve, mens han kryber ind under sædet på bænken, uden du opdager det. Og du rejser dig selvfølgelig op og begynder at lede, frem og tilbage, forbi buske og blomster, forbi bænken, alle vegne, hold da op, du er vist ikke særlig klog, du kan ikke engang gætte, hvor han er, han må give lyd.

Åh, så er han fundet! Det gløder i hans kinder, trommer i hans fødder, fægter i hans arme, snubler i hans sprog. Mor, jeg var der hele tiden, lige dér, du gik lige forbi, du så ingenting.